Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerima 1
10122 Tallinn

Teie 22.07.2026 nr 13-3/2562-1
Meie 26.10.2026 nr 11-4/2026/701-3

Elering AS-i täpsustav vastus tuumaelektrijaama riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta ettepanekute küsimisele

Lugupeetud Ivan Sergejev

Käesoleva kirjaga täpsustab Elering AS (edaspidi Elering) oma varasemalt esitatud seisukohti tuumaelektrijaama riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade, keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ning uuringute lähteülesannete kohta.

Eleringil ei ole planeeringus käsitletavate tuumaelektrijaama kandidaatalade osas eelistusi. Eleringi hinnangul tuleb kõiki kandidaatalasid hinnata võrdselt ning tagada, et asukoha valikul lähtutakse terviklikust tehnilisest, keskkondlikust, sotsiaalsest ja majanduslikust hindamisest. Eleringi seisukohast on oluline, et sõltumata valitavast asukohast oleks võimalik rajada elektrisüsteemi töökindluse, varustuskindluse ja stabiilsuse nõuetele vastavad võrguühendused.

Lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohaselt on tuumaelektrijaama ühendamiseks elektriülekandevõrguga vaja kavandada kaks 330 kV pingega õhuliini, mis ühendavad tuumaelektrijaama rajatava võrgu liitumispunkti kaudu olemasoleva Rakvere või Püssi alajaamaga sõltuvalt valitavast kandidaatalast.

Eleringi poolt koostatud mudeldamise tulemused näitavad, et 600 MW võimsusega tuumaelektrijaama ühendamine põhivõrku kahe 330 kV ühenduse kaudu ei taga elektrisüsteemi nõuetekohast dünaamilist stabiilsust. Analüüsi kohaselt võivad teatud võrguhäiringute korral tekkida halvasti summutatud elektromehaanilised võnkumised, mis võivad ohustada nii elektrijaama kui ka elektrisüsteemi stabiilset talitlust. Samuti näitavad analüüsid, et teatud võrguhäiringute korral ei pruugi generaatori talitlus vastata pingelohu läbimise nõuetele, mistõttu ei saa välistada olukordi, kus generaatori kaitsefunktsioonid põhjustavad elektrijaama automaatse eraldumise elektrivõrgust.

Selguse huvides täpsustab Elering, et vähemalt kolme 330 kV ühendusliini vajadus ei tähenda tingimata kolme eraldiseisva 330 kV elektriliini trassikoridori rajamise vajadust.

Tulenevalt eeltoodust on Eleringi seisukoht, et 600 MW võimsusega tuumaelektrijaama võrguühenduse lahendus peab ette nägema vähemalt kolm 330 kV ühendusliini. Kolme ühendusliini olemasolu on vajalik elektrisüsteemi stabiilsuse, töökindluse ja varustuskindluse tagamiseks. Kolme ühendusliini vajaduse korral on võimalik kahe 330 kV ühendusliini paiknemine ühistel mastidel, mis võimaldab kolme ühendusliini rajamist kahe 330 kV elektriliini trassikoridori kaudu. Seetõttu tuleb planeeringu edasistes etappides ning mõjude hindamisel lähtuda vähemalt kolme 330 kV ühendusliini rajamise vajadusest ning näha ette vähemalt kaks 330 kV elektriliini trassikoridori.

Trassikoridoride planeerimisel on lubatud kasutada olemasoleva 110 kV õhuliini trassikoridori, kui seda on võimalik vajalikus ulatuses laiendada ning kui varustuskindluse ja tehnilise konfiguratsiooni seisukohast on võimalik 330 kV ja 110 kV õhuliinide paiknemine samadel mastidel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Rebeka Kukk
Elektrisüsteemi analüütik
Rebeka.Kukk@elering.ee